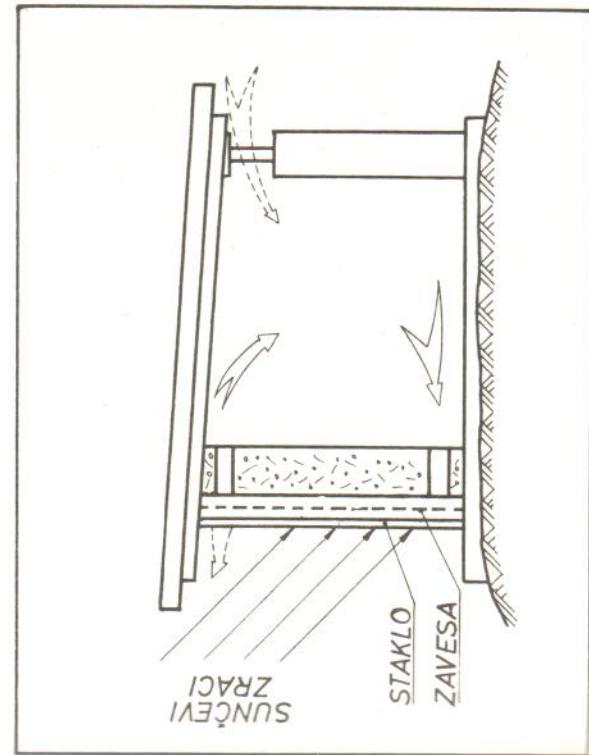

Zastori. Umesto pokretnih nadstresnica možemo da koristimo zastore, koji u zimskom periodu služe za noćnu topotnu izolaciju, a u letnjem da kuću štite od sunca, pa i celog dana ako je to potrebno. Za letnju zaštitu su spoljni zastori efikasniji od unutrašnjih, jer ovi drugi, i sami upijajući zračenje, doprinose grejanju prostorija, čak i kada se nalaze između stakala. Upotreba svetlijih zastora smanjuje ovaj problem, ali potpuno reflektujuće površine nisu prihvatljive s estetskog stanovišta. Spoljni zastori su pogodniji i za zimske uslove. Ali, kao što smo već istakli, još ne raspolažemo zastorima koji dobro zaptivaju prozore, imaju malu toplotnu provodljivost i zadovoljavajuću trajnost, a uz sve to nisu skupi.

Orientacija zgrade. Nadjaviše sunčane energije zahvatice-mo ako zgradu postavimo tako da staklena fasada bude okrenuta prema jugu. Ovo pravilo nije sasvim strogo i od tačne južne orijentacije dozvoljava odstupanje do 20 stepeni prema istoku i 30 stepeni prema zapadu. Gubitak u zahvatanju sunčane energije biće za takva odstupanja manji od 10 posto. Čak i odstupanje od 45° neće smanjiti zahvaćenu energiju više od 20 posto. Neki stručnjaci čak smatraju da je najbolje orijentisati zgradu nešto istočnije od tačnog juga da bi se zgrada ranije „probudila“. I lokalni uslovi, npr. senke s jugozapadne ili jugoistočne strane, mogu da sugeriraju odstupanje od južnog pravca.

prevori u prijemnik. Na bazi jednostavnog računa zaključio je da zid treba da bude dosta masivan da bi uskladišto energiju koja dospeva na njega. Godine 1965. je u Odeju, u Pirinejima, izgrađena manja solarna kuća na tom principu. Odmah su bile uočene sve njene prednosti i Tromb je rešio da izgradi celo naselje od takvih kuća, za sebe i ostale saradnike Laboratorije za sunčanu energiju u Odeju. Ali izgleda da je njegova ideja bila preuranjena, jer se pojavila u vreme kad se nafta prodavala po dosad najnižoj ceni. Odobrenje za gradnju naselja nije dobio, no ipak je uspeo da izgradi još dve solarnе kuće iste vrste 1967. Mada je narednih godina u Francuskoj izgrađeno nekoliko drugih takvih kuća, Trombovi zemljaci nisu shvatili vrednost njegove jednostavnne ideje. Gotovo da su je odbacili. Tek kada su preko okeana ideje o pasivnoj solarnoj arhitekturi počele da daju izvrsne rezultate, u Francusku je, kao, uostalom, i u celu Evropu, iz Amerike dospeo, tako reći bio uvezен, trombov zid, kako se sada naziva Trombov princip solarne kuće.

Sl. 49. Šematski prikaz trombovog zida.

Ja sam danas ispij sunce plamno.

Vladimir Nazor

Feliks Tromb, francuski hemičar, konstruktor poznate solarnе peći u Pirinejima, došao je još pre dve decenije na izvanrednu ideju kako da pojeftni zahvatuje sunčane energije. Umesto skupih prijemnika na krovu i svega ostalog što ide uz njih, Tromb je odlučio da južni zid zgrade